

<http://dx.doi.org/10.16926/gea.2021.02.27>

dr Agnieszka GAŁAKAN-HALICKA

<https://orcid.org/0000-0003-3010-0072>

WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa

e-mail: agnieszka.galakan-halicka@wspia.eu

Pieczna nad majątkiem dziecka

Streszczenie

Przedmiotem rozważań w artykule uczyniono problematykę treści władzy rodzicielskiej, ze szczególnym uwzględnieniem jednego z jej składników, a mianowicie pieczy nad osobą dziecka. Analiza przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pozwala przyjąć, że głównymi elementami władzy rodzicielskiej są piecza nad osobą dziecka, piecza nad majątkiem dziecka oraz jego reprezentowanie. Piecza nad majątkiem dziecka stanowi bardzo ważny element władzy rodzicielskiej, ponieważ dziecko ze względu na brak zdolności do czynności prawnych albo jej ograniczenie, potrzebuje pomocy swoich przedstawicieli ustawowych. Przedstawiciel ustawowy albo sam dokonuje czynności prawnej w imieniu i ze skutkami prawnymi bezpośrednio dla dziecka albo wyraża zgodę na jej dokonanie przez małoletniego. W celu zapewnienia ochrony interesów dziecka ustawodawca wprowadza pewne zasady sprawowania pieczy nad majątkiem dziecka, między innymi obowiązek uzyskania przez rodziców zezwolenia sądu na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu, wykonywanie zarządu majątkiem z należytą starannością, zasadę równej stopy życiowej rodziny pozostającej we wspólnocie, czy nakaz sporządzenia inwentarza majątku dziecka. Artykuł kończą rozważania na temat ustania zarządu i jego skutków.

Słowa kluczowe: prawo rodzinne i opiekuńcze, władza rodzicielska, sąd opiekuńczy, piecza nad majątkiem dziecka, zarząd majątkiem dziecka, ingerencja sądu.

Wstęp

Problematyka władzy rodzicielskiej należy do jednego z najważniejszych zagadnień prawa rodzinnego. Celem artykułu jest zaprezentowanie wybranych zagadnień związanych z pieczą nad majątkiem dziecka sprawowaną przez rodziców. We współczesnym świecie fakt posiadania przez dziecko majątku nie należy do rzadkości. Jednak ze względu na brak pełnej zdolności do czynności prawnych małoletni nie może samodzielnie nim zarządzać. W jego imieniu czynią to zazwyczaj rodzice.

Analiza treści przepisu art. 95 § 1 k.r.o. pozwala stwierdzić, że władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka z poszanowaniem jego godności i praw. W oparciu o ten przepis, a także o całokształt unormowań kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie przyjmuje się w doktrynie¹, że w skład władzy rodzicielskiej wchodzi trzy elementy: piecza nad osobą dziecka, piecza nad majątkiem dziecka oraz jego reprezentowanie. Ustawodawca przyjął system pieczy polegający na przysługiwaniu rodzicom jedynie zarządu majątkiem dziecka, co oznacza, że pożytki z tego majątku przypadają dziecku². System taki uważany jest za bardziej korzystny niż inne potencjalnie możliwe rozwiązanie polegające na tym, że rodzicom zostaje przyznane prawo użytkowania majątku dziecka, a w następstwie tego własność pożytków pochodzących z tego majątku. Wydaje się zasadne zastanowić się nad znaczeniem dwóch zwrotów użytych przez ustawodawcę w przepisach kodeksowych dotyczących władzy rodzicielskiej (art. 95 § 1 i art. 101 k.r.o.) i rozstrzygnąć, czy można traktować je jak synonimy, czy też mają one odmienne znaczenie. Chodzi mianowicie o pojęcie „pieczy nad majątkiem dziecka” oraz pojęcie „zarządu tym majątkiem”. Głosy w doktrynie są w tej kwestii podzielone; niektórzy autorzy³ twierdzą, że powyższe pojęcia mają zbliżone znaczenia i można ujmować je jako synonimy, inni⁴ natomiast wskazują na istnienie pewnych różnic znaczeniowych i uznają pieczę nad majątkiem za kategorię prawa rodzinnego, a zarząd majątkiem jako czysto gospodarczą instytucję cywilnego prawa majątkowego realizującą cele ekonomiczne. Dostrzec można również stanowisko pośrednie wyrażające pogląd, że różnice w teoretycznym ujęciu wskazanych pojęć są nieznaczne, nawet „subtelne”, a ustawodawca nie dokonuje wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy ich zakresami znaczeniowymi i posługuje się tymi pojęciami zamiennie⁵. Wydaje się słuszne opowiedzenie się za drugim stanowiskiem i przyjęcie, że pojęcie „pieczy

¹ Zob. H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, K. Piasecki (red.), Warszawa 2011, s. 561; M. Andrzejewski *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2006, s. 138; J. Ignatowicz, M. Nazar *Prawo rodzinne*, Warszawa 2016, s. 288; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem*, K. Piasecki (red.), Warszawa 1993, s. 809; J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa prywatnego*, t. 12: *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, T. Smoczyński (red.), Warszawa 2013, s. 259 i n.; H. Haak *Władza rodzicielska. Komentarz*, Toruń 1995, s. 46; T. Smoczyński *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2018, s. 296; idem, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2009, s. 218 i n.; J. Ignaczewski *Pochodzenie dziecka i władza rodzicielska po nowelizacji. Art. 61⁹–113⁶ KRO. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 155–156.

² Zob. J. Ignatowicz, M. Nazar *Prawo rodzinne...*, s. 290; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 842; J. Gajda, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, K. Pietrzykowski (red.), Warszawa 2015, s. 655.

³ Tak K. Jagielski *Istota i treść władzy rodzicielskiej*, „Studia Cywilistyczne” 1963, s. 122.

⁴ Por. T. Smoczyński *Prawo rodzinne...*, s. 432; L. Kociucki *Opieka nad małoletnim*, Warszawa 1993, s. 159; J. Marciniak *Treść i sprawowanie opieki nad małoletnim*, Warszawa 1975, s. 69.

⁵ Tak J. Ignatowicz, [w:] *System prawa rodzinnego i opiekuńczego*, J.S. Piątkowski (red.), Ossolineum 1985, s. 1158–1159.

nad majątkiem dziecka” traktowane jest przez ustawodawcę jako określenie jednego ze składników władzy rodzicielskiej, natomiast pojęcie „zarządu” jako jedna z wielu techniczno-prawnych form sprawowania tej pieczy. Relację zachodzącą między pojęciami „pieczy nad majątkiem dziecka” i „zarządu” można obrazowo przedstawić jako zależność występującą między władzą rodzicielską a jej sprawowaniem.⁶ Majątek jest pojęciem wieloznacznym. W wąskim aspekcie obejmuje jedynie aktywa majątkowe przysługujące danemu podmiotowi⁷. W szerokim natomiast ujęciu oznacza nie tylko aktywa, ale i pasywa⁸. W rozumieniu przepisów kodeksowych (art. 101 k.r.o.) w skład majątku dziecka wchodzi zarówno aktywa, jak i pasywa, a zatem przedmioty majątkowe, kwoty uzyskane z tytułu alimentów (ale nie prawo do alimentów), sumy uzyskane z tytułu odszkodowania⁹. Źródłem składników majątku dziecka jest najczęściej umowa darowizny i dziedziczenie testamentowe lub ustawowe (art. 102 k.r.o.), rzadziej roszczenia odszkodowawcze czy wygrana na loterii.

1. Zasady sprawowania zarządu majątkiem dziecka

Ochrona interesów majątkowych dziecka wykonywana jest co do zasady przez rodziców, o ile przysługuje im władza rodzicielska¹⁰ i przybiera postać zarządu majątkiem dziecka. Pojęcie zarządu majątkiem rozumiane jest jako dbałość, troska o majątek danego podmiotu¹¹. Według innych autorów¹² zarząd oznacza jedną z metod sprawowania pieczy nad majątkiem dziecka. Ustawodawca używa tego zwrotu w przepisach, które określają konkretne zasady wykonywania pieczy nad majątkiem (art. 101 § 3, art. 102–105 k.r.o.). Rodzice sprawujący zarząd dokonują w jego ramach trojakiemu rodzaju czynności¹³. Po pierwsze, czyn-

⁶ Tak wyraźnie J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 279–280.

⁷ Tak H. Haak *Władza rodzicielska...*, s. 101.

⁸ Zob. S. Grzybowski, [w:] *System prawa cywilnego*, t. 1: *Część ogólna*, Ossolineum 1974, s. 464; J. Ignatowicz, M. Nazar *Prawo rodzinne...*, s. 290–291; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 842; T. Marciniak *Treść...*, s. 79; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 783; J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 279.

⁹ Tak T. Sokołowski, *Władza rodzicielska nad dorastającym dzieckiem*, Poznań 1987, s. 33; J. Ignatowicz, [w:] *System prawa rodzinnego i opiekuńczego*, J.S. Piątkowski (red.), Ossolineum 1985, s. 821; J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 278 i n.

¹⁰ W wyjątkowych sytuacjach zarząd sprawowany jest przez zarządcę lub kuratora ustanowionego w trybie przepisu art. 102 k.r.o. Powierzenie kuratorowi zarządu majątkiem dziecka może nastąpić także w trybie zarządzeń sądu opiekuńczego wydanych na podstawie przepisu art. 109 k.r.o.

¹¹ Tak H. Haak, *Władza rodzicielska...*, s. 101; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 589.

¹² Por. J. Strzebińczyk, *Funkcje władzy rodzicielskiej w ustawodawstwie okresu II Rzeczypospolitej*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1990, nr 1152 (Prawo nr 186), s. 307; S. Szer, *Prawo rodzinne*, Warszawa 1969, s. 253.

¹³ Zob. T. Smyczyński, *Prawo rodzinne...*, s. 303; idem, *Prawo rodzinne i opiekuńcze...* (2009), s. 223; J. Ignaczewski, *Pochodzenie dziecka...*, s. 187–188; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*

ności faktyczne, np. remont budynku, naprawy, rozebranie budynku, czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego itp. Po drugie, w skład zarządu wchodzi czynności prawne, np. zawarcie umowy sprzedaży nieruchomości, obciążenie nieruchomości hipoteką, ustanowienie innego ograniczonego prawa rzeczowego, zaciągnięcie kredytu na remont itp. Wreszcie w ramach zarządu rodzice dokonują czynności polegających na reprezentowaniu dziecka w postępowaniu przed sądem, organami państwowymi lub samorządowymi w sprawach związanych z realizacją zarządu majątkiem, które można określić jako czynności procesowe. Cechą odróżniającą czynności prawne od pozostałych jest sankcja przewidziana za niewłaściwe ich dokonanie polegająca najczęściej na nieważności czynności prawnej.

1.1. Czynności zwykłego zarządu i przekraczające zwykły zarząd

W ramach wskazanego podziału można wyróżnić czynności zwykłego zarządu i czynności przekraczające zwykły zarząd (art. 101 § 1 i § 3 k.r.o.)¹⁴. Przez czynności zwykłego zarządu rozumie się czynności zmierzające do załatwienia bieżących, codziennych, typowych spraw związanych ze zwykłym korzystaniem z rzeczy lub prawa i mające na celu utrzymanie przedmiotów przynajmniej w stanie nie pogorszonym, np. wynajem lokalu, remont budynku, naprawy¹⁵. Natomiast czynności, które nie mieszczą się we wskazanych granicach należą do kategorii czynności przekraczających zwykły zarząd, np. sprzedaż nieruchomości, zaciągnięcie kredytu, obciążenie rzeczy ograniczonym prawem rzeczowym, zrzeczenie się roszczeń odszkodowawczych w imieniu dziecka,¹⁶ zawarcie ugody, nabycie w drodze darowizny nieruchomości obciążonej zobowiązaniami wobec darczyńcy lub osób trzecich¹⁷, odpłatne nabycie przez dziecko składnika majątkowego o znacznej wartości. Podmiotem uprawnionym do sprawowania zarządu majątkiem dziecka są generalnie rodzice. Regułą jest, że władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom. Oznacza to, że zarząd może samodzielnie wykonywać każdy z nich (art. 98 § 1 k.r.o.). Chodzi w tym wypadku o czynności zwykłego zarządu. Natomiast dokonywanie czynności przekraczających zwykły zarząd podlega *ex lege* kontroli sądu (art. 101 § 3 k.r.o.). Powstaje zatem zagad-

s. 783–784; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 843; J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne...*, s. 291; J. Winiarz, J. Gajda, *Prawo rodzinne*, Warszawa 1999, s. 215.

¹⁴ W ramach nowelizacji k.r.o. ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004 r., nr 162, poz. 1691) ustawodawca zrezygnował z tych pojęć w przepisach regulujących zarząd majątkiem wspólnym małżonków. Brak konsekwencji legislatora spowodował, że pojęcia te pozostawiono w przepisach dotyczących zarządu majątkiem dziecka.

¹⁵ Tak J. Gajda, *Kodeks rodzinny...*, s. 401; T. Smoczyński, *Prawo rodzinne...*, s. 304–305; tenże *Prawo rodzinne i opiekuńcze...* (2009), s. 223–224.

¹⁶ Por. orz. SN z dnia 5 marca 1962 r. IV CR 578/61, OSN 1963, nr 6, poz. 127.

¹⁷ Por. orz. SN z dnia 30 kwietnia 1977 r. III CZP 73/76, OSNCP 1978, nr 2, poz. 19.

nienie wzajemnej relacji przepisów art. 98 § 2 i art. 101 § 3 k.r.o. Przepis art. 98 § 1 k.r.o. generalnie przyznaje rodzicom status przedstawicieli ustawowych dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską, zaś w § 2 ustawodawca dokonuje pewnych wyłączeń dotyczących reprezentacji sprawowanej przez rodziców w czynnościach określonego typu. Natomiast przepis art. 101 § 3 k.r.o. wprowadza wymóg uzyskania przez rodziców zezwolenia sądu na dokonanie czynności przekraczających zwykły zarząd majątkiem dziecka. Niemniej jednak wymóg ten nie ogranicza zakresu samego przedstawicielstwa rodziców, lecz jedynie zasady i sposób jego wykonywania¹⁸. W razie ograniczenia władzy rodzicielskiej, zarząd jest sprawowany wyłącznie przez rodzica, któremu przysługuje pełna władza rodzicielska (art. 107 § 1, 109, 58 § 1a k.r.o.)¹⁹. Zarząd traktowany jako atrybut władzy rodzicielskiej wywołuje skutek w postaci niemożności jego zrzeczenia się oraz przeniesienia go na inne osoby.

W odniesieniu do czynności przekraczających zwykły zarząd ustawodawca stawia wymóg uzyskania zezwolenia sądu opiekuńczego (art. 101 § 3 k.r.o.). Zezwolenie takie musi posiadać charakter uprzedni, ponieważ uzyskanie go *ex post* wywołuje skutek w postaci nieważności danej czynności prawnej, podobnie jak w przypadku braku w ogóle zezwolenia sądu²⁰. Bezsprzecznie uznaje się²¹, że zezwolenie sądu, o którym mowa w art. 101 § 3 k.r.o., nie jest zgodą osoby trzeciej w rozumieniu art. 63 k.c. Niedopuszczalne jest stosowanie przepisów tego artykułu nawet w drodze analogii. Sąd, udzielając zezwolenia na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd, powinien dokonać oceny tej czynności z punktu widzenia jej legalności i celowości, mając przy tym na uwadze najlepiej pojęty interes dziecka.²²

1.2. Należyta staranność

Zgodnie z treścią przepisu art. 101 § 1 k.r.o. na rodzicach spoczywa obowiązek wykonywania zarządu z należytą starannością. Pojęcie „należytej staranności” zdefiniowane zostało w prawie zobowiązań (art. 355 § 1 k.c.) i oznacza, że dłużnik jest zobowiązany do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach da-

¹⁸ Tak J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 286; nieco odmiennie J. Ignatowicz, [w:] *System prawa rodzinnego...*, s. 840–841.

¹⁹ Zob. J. Ignatowicz, [w:] *System prawa rodzinnego...*, s. 900–901; J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 324–325; J. Gajda, *Kodeks rodzinny...*, s. 344; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 602; A. Łapiński, *Ograniczenia władzy rodzicielskiej w polskim prawie rodzinnym*, Warszawa 1975, s. 160; por. uchw. SN z dnia 18 marca 1968 r. III CZP 70/66, OSN 1968, nr 5, poz. 77.

²⁰ Por. orz. SN z dnia 24 czerwca 1961 r. I CO 16/61, OSNCP 1963, nr 9, poz. 187.

²¹ Zob. H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 593; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 846; J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne...*, s. 291.

²² Tak A. Zieliński, *Sądownictwo opiekuńcze w sprawach małoletnich*, Warszawa 1975, s. 222–223; B. Dobrzański, [w:] *Komentarz do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*, Warszawa 1975, s. 676.

nego rodzaju, czyli można przyjąć, że chodzi o przeciętną staranność. Przenosząc ten termin na grunt prawa rodzinnego, trzeba wziąć pod uwagę szczególnie charakter więzi łączących rodziców i dziecko oraz dominującą na tym gruncie zasadę dobra dziecka. Z tych powodów postuluje się w doktrynie²³, aby przy wykonywaniu zarządu wymagać od rodziców dołożenia należytej staranności w stopniu wyższym niż przeciętny, a nawet w stopniu maksymalnym.

2. Uprawnienia i obowiązki wynikające z posiadania przez dziecko rachunku bankowego

We współczesnych czasach świat bankowości elektronicznej jest powszechnie dostępny i z jego produktów korzystają nie tylko dorośli ale coraz częściej również dzieci. Dziecko jako podmiot prawa może zatem posiadać swój majątek. Powstaje pytanie, czy może posiadać także swój rachunek bankowy? A jeśli tak, to czy rodzice jako przedstawiciele ustawowi zarządzają środkami zgromadzonymi na tym rachunku oraz jakie uprawnienia i obowiązki wiążą się z otwarciem dla małoletniego rachunku bankowego?

Prawo bankowe²⁴ przewiduje możliwość otwarcia rachunku bankowego dla osoby małoletniej. Zgodnie z treścią przepisu art. 58 pr. bank. „Małoletni posiadacz rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej może po ukończeniu trzynastu lat swobodnie dysponować środkami pieniężnymi zgromadzonymi na tych rachunkach, o ile nie sprzeciwi się temu na piśmie jego przedstawiciel ustawowy”. W przypadku dziecka poniżej 13 roku życia umowę rachunku bankowego w jego imieniu zawiera jego przedstawiciel ustawowy (najczęściej rodzic), a rachunek dziecka jest połączony z rachunkiem rodzica, np. jako subkonto. Wiąże się to z brakiem zdolności do czynności prawnych u osób, które nie ukończyły 13 lat (art. 12 k.c.). Osobę taką w obrocie cywilnoprawnym reprezentuje jej przedstawiciel ustawowy, np. rodzic lub opiekun. Co do zasady każda czynność prawna dokonana przez osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych jest dotknięta sankcją bezwzględnej nieważności. Jedyne wyjątek przepisy przewidują w art. 14 k.c., a dotyczy on zawierania powszechnych umów w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego. W tej kategorii nie mieści się jednak zawarcie umowy rachunku bankowego. Natomiast w przypadku dziecka w wieku między 13 a 18 lat sytuacja wygląda nieco inaczej. Zgodnie z treścią przepisu art.

²³ Zob. H. Dolecki, *Ingerencja sądu opiekuńczego w wykonywanie władzy rodzicielskiej*, Warszawa 1983, s. 28; J. Winiarz, *Prawo rodzinne...*, s. 216; H. Haak, *Władza rodzicielska...*, s. 103–104; odmiennie T. Smoczyński, *Prawo rodzinne...*, s. 304; tenże, *Prawo rodzinne i opiekuńcze...* (2009), s. 223.

²⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1896 ze zm.); dalej jako pr. bank.

15 k.c. małoletni z chwilą ukończenia 13 lat nabywa ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Oznacza to, że uzyskuje on pewną swobodę w obrocie cywilnoprawnym i może na przykład zawrzeć umowę rachunku bankowego, ale za zgodą swojego przedstawiciela ustawowego (art. 17 i 18 k.c.). Do ważności czynności prawnej, przez którą osoba z ograniczoną zdolnością do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

W sytuacji małoletnich posiadaczy rachunków bankowych dostrzec można kolejne różnice. Niektóre banki do rachunków dla dziecka poniżej 13 lat proponują kartę przedpłaconą (prepaid)²⁵, dzięki której dziecko może dokonywać swoich pierwszych, drobnych transakcji bezgotówkowych. Zdecydowanie bogatszą ofertę prezentują banki dla małoletnich posiadaczy rachunków powyżej 13. roku życia. Mają oni dostęp do płatności mobilnych, takich jak Apple Pay²⁶, czy Google Pay²⁷, które umożliwiają dokonywanie transakcji za pomocą telefonu komórkowego, zegarka czy opaski. Unormowania wynikające z prawa bankowego korespondują z treścią regulaminów Apple i Google. Małoletni po ukończeniu 13 lat może swobodnie dysponować środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym, chyba że sprzeciwi się temu na piśmie jego przedstawiciel ustawowy (art. 58 pr. bank.). Może więc wypłacać gotówkę z bankomatu, płacić za pomocą karty lub aplikacji, wydawać dyspozycję przelewu. Jak widać małoletni może korzystać z rachunku w sposób zbliżony do osoby pełnoletniej, o ile nie sprzeciwi się temu jego przedstawiciel ustawowy. Natomiast dziecko poniżej 13. roku życia nie może samodzielnie dysponować środkami na swoim koncie, ponieważ nie posiada w ogóle zdolności do czynności prawnych (art. 12 k.c.). W jego imieniu czynią to jego rodzice działający jako przedstawiciele ustawowi.

Rodzice sprawując pieczę nad majątkiem dziecka powinni być świadomi, jakie uprawnienia przysługują im w zakresie dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ich dziecka. Rodzice mogą zatem dokonywać czynności zwykłego zarządu, czyli na przykład wypłacić określoną kwotę z konta dziecka. Jednakże przepisy przewidują tutaj pewne ograniczenia, a mianowicie rodzic może wypłacić w ciągu 1 miesiąca w ramach zwykłego zarządu kwotę równą kwocie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku ogłaszanego przez Prezesa GUS. Wypłata większej sumy traktowana jest jako czynność przekraczająca zwykły zarząd i wymaga uzyskania zezwolenia sądu opiekuńczego (art. 101 § 3 k.r.o.).

²⁵ Zob. *Karta płatnicza dla dziecka – jak działa i kiedy może się przydać?*, www.ing.pl [dostęp: 15.10.2021]; *PKO konto Pierwsze w PKO BP*, www.pkobp.pl [dostęp: 15.10.2021]; *eKonto dla młodych*, www.mbank.pl [dostęp: 15.10.2021].

²⁶ Zob. *Bezpieczeństwo i poufność danych w usłudze Apple Pay*, www.support.apple.com [dostęp: 15.10.2021].

²⁷ Zob. *Kraje i regiony, w których można korzystać z Google Pay*, www.support.google.com [dostęp: 15.10.2021].

Rodzic jako przedstawiciel ustawowy ma także prawo do ustalania limitów transakcji, np. dzienny limit wypłat z bankomatów, a nawet może zablokować na pewien czas wypłatę z konta. Jednym z najważniejszych uprawnień rodzica służących zapewnieniu bezpieczeństwa transakcji bezgotówkowych dokonywanych przez dziecko jest możliwość złożenia reklamacji (chargeback)²⁸. Jest to proces zainicjowany banku mający na celu wyjaśnienie sytuacji związanej z konkretną transakcją, np. karta została dwukrotnie obciążona albo karta została obciążona mimo, że transakcję odrzucono. Po otrzymaniu zgłoszenia reklamacyjnego bank przesyła reklamację do Agenta rozliczeniowego, np. do Polskich ePłatności (PeP), eservice, PolCard. Następnie Agent rozliczeniowy kontaktuje się z Akceptantem w celu wyjaśnienia sprawy. Akceptant to sklep lub usługodawca, u którego dokonano transakcji na terminalu obsługiwanym przez Agenta rozliczeniowego. Akceptant może uznać reklamację albo wnioskować o oddalenie reklamacji jednocześnie przysyłając do Agenta rozliczeniowego komplet dokumentów z wyjaśnieniem swojego stanowiska. Całą procedurę zamyka etap, w którym Agent rozliczeniowy albo zwraca posiadaczowi karty na rachunek karty środki pieniężne uznając reklamację za uzasadnioną albo oddala reklamację po uprzedniej analizie dokumentów otrzymanych od Akceptanta²⁹.

3. Wyłączenia dotyczące zarządu majątkiem dziecka

Ustawodawca przewiduje w wykonywaniu przez rodziców zarządu majątkiem dziecka pewne ograniczenia natury przedmiotowej. Z ich zarządu wyłączone zostały niektóre składniki majątku dziecka (art. 101 § 2, 102, 109 § 3 k.r.o.). Po pierwsze chodzi o przedmioty oddane dziecku do swobodnego użytku oraz zarobki dziecka uzyskane na podstawie umowy o pracę. Unormowanie to koresponduje z przepisami kodeksu cywilnego odnoszącymi się do osób mających ograniczoną zdolność do czynności prawnych (art. 21 i art. 22 k.c.). W zakresie przedmiotów oddanych dziecku do swobodnego użytku oraz jego zarobków, zarząd nimi sprawuje małoletni, zaś rola rodziców sprowadza się do sprawowania kontroli nad sposobem ich wykorzystania i zawiadomienia sądu o ewentualnych nieprawidłowościach, np. gdy małoletni przeznacza zarobek na szkodliwe używki (alkohol, narkotyki), jest rozrzutny itp.³⁰ Z ważnych powodów sąd może zatem pozbawić małoletniego uprawnienia do samodzielnego rozporządzania zarobkiem. Konsekwencją wydania orzeczenia tej treści jest powrót do ogólnych zasad zarządu majątkiem dziecka, czyli do zarządu sprawowanego za-

²⁸ Zob. *Czym jest charge back i jak z niego korzystać. Poradnik*, www.pep.pl [dostęp: 15.10.2021]; *Chargeback – bank Pekao S.A.*, www.pekao.com.pl [dostęp: 15.10.2021].

²⁹ Zob. *Przewodnik. Reklamacje kartowe zgłoszone przez posiadacza karty*, www.pep.pl [dostęp: 15.10.2021].

³⁰ Zob. J. Strzebińczyk, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, tom 1, Warszawa 2004, s. 80 i s. 82.

sadniczo przez rodziców. W sytuacji oddania dziecku przedmiotów do swobodnego użytku, uzyskuje ono w zakresie czynności, które dotyczą tych przedmiotów pełną zdolność do czynności prawnych (włącznie z czynnościami o charakterze zobowiązującym i rozporządzającym)³¹. Wyjątek stanowią czynności, do dokonania których nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego (art. 22 k.c. *in fine*)³².

Zarząd majątkiem dziecka wykonywany przez rodziców nie obejmuje ponadto przedmiotów przypadających dziecku z tytułu darowizny lub testamentu, jeżeli wyłączenie zostało dokonane przez darczyńcę lub testatora odpowiednio w umowie darowizny lub testamencie (art. 102 k.r.o.). Majątkiem tym będzie zarządzać osoba (zarządca) wskazana przez darczyńcę lub testatora lub w razie braku jej wyznaczenia, kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy. Z uwagi na ochronę dobra dziecka i jego interesu zarówno zarządca, jak i kurator podlegają szczególnej kontroli ze strony sądu.³³ W zakresie tego nadzoru w odniesieniu do kuratora zastosowanie znajdują przepisy o opiece (art. 178 § 2 k.r.o.), a w odniesieniu do zarządcy – w drodze analogii. Jest to kontrola bardziej wnikliwa aniżeli w wypadku, gdy całym majątkiem dziecka zarządzają rodzice. Ustawodawca obdarza bowiem rodziców większym zaufaniem, szczególnie ze względu na pełnione przez nich funkcje w rodzinie. Kontrola sądu wyraża się w możliwości odwołania zarządcy majątku dziecka lub kuratora, jeżeli nie wykonują swoich obowiązków w sposób należyty (art. 178 § 2 w zw. z art. 169 § 1 k.r.o.). Z zarządu majątkiem dziecka sprawowanego przez rodziców mogą zostać wykluczone również przedmioty lub cały majątek. Dzieje się tak w wypadku wydania przez sąd opiekuńczy zarządzenia w trybie przepisu art. 109 § 3 k.r.o. W następstwie tego zarząd wykonuje ustanowiony przez sąd kurator³⁴.

4. Przeznaczenie dochodów z majątku dziecka

W unormowaniach kodeksu ustawodawca zawarł pewne dyrektywy dotyczące przeznaczania dochodu, jaki przynosi majątek dziecka (art. 103 k.r.o.). Zgodnie z przyjętą koncepcją zarządu majątkiem, dochody z majątku dziecka stanowią jego własność, a rodzice mają obowiązek przeznaczyć je na odpowiednie

³¹ Tak J. Strzebińczyk, [w:] *System prawa...*, t. 12, s. 280–281.

³² Zob. J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 847–848; idem, [w:] *System prawa rodzinnego...*, s. 830–831; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 594.

³³ Zob. T. Smoczyński, *Prawo rodzinne...*, s. 306–307; idem, *Prawo rodzinne i opiekuńcze...* (2009), s. 226; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 790–791; J. Gajda, *Kodeks rodzinny...*, s. 403–404; H. Haak, *Władza rodzicielska...*, s. 111–112; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 848–849.

³⁴ Zob. J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 868; B. Dobrzański, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 1975, s. 689; K. Jagielski, *Istota i treść władzy rodzicielskiej*, „Studia Cywilistyczne” 1963, t. 3, s. 151.

cele. Stosownie do treści przepisu art. 103 k.r.o. „czysty dochód z majątku dziecka powinien być przede wszystkim obracany na utrzymanie i wychowanie dziecka oraz jego rodzeństwa, które wychowuje się razem z nim”. Regulacja powyższa jest przejawem tzw. „solidaryzmu rodzinnego”, zwanego także zasadą równej stopy życiowej rodziny pozostającej we wspólnocie³⁵. W pierwszej kolejności czysty dochód z majątku dziecka powinien być przeznaczony na utrzymanie i wychowanie tego dziecka oraz jego rodzeństwa, które wychowuje się razem z nim. W przypadku, gdy po zaspokojeniu z czystego dochodu usprawiedliwionych potrzeb dziecka i wychowującego się wspólnie z nim rodzeństwa pozostanie nadwyżka, wówczas można ją przeznaczyć na inne uzasadnione potrzeby całej rodziny, np. potrzeby związane z wyjazdem wakacyjnym, zakupem pomocy naukowych (komputer, oprogramowanie), czy też potrzeby rodzeństwa nie mieszkającego wspólnie z dzieckiem (art. 103 k.r.o. *in fine*).

5. Ochrona majątku dziecka

Ze względu na to, że współcześnie fakt posiadania przez dziecko znacznego majątku nie należy do wyjątków, problematyka ta stała się przedmiotem zainteresowania ustawodawcy. W uzasadnieniu nowelizacji k.r.o. z 6.11.2008 r. stwierdzono, że przepis art. 101 k.r.o. powinien zachować swoje dotychczasowe brzmienie, ponieważ jego stosowanie w praktyce nie powoduje większych trudności, a ewentualne taksatywne wyliczenie czynności zarządu majątkiem dziecka, które wymagałyby uprzedniego zezwolenia sądu, mogłoby spowodować, że katalog tych czynności byłby nieadekwatny do zmieniających się stosunków ekonomicznych i społecznych. Podniesiono także, że zarząd majątkiem dziecka jest niepodobny do zarządu majątkiem wspólnym małżonków i nie można czerpać z zasad zarządzania tym drugim (art. 36 i 37 k.r.o.). O ile małżonkowie oboje uczestniczą w zarządzie i mają możliwość sprawowania na bieżąco wzajemnej kontroli, o tyle dziecko w zasadzie samo w nim nie uczestniczy (z wyjątkiem czynności wskazanych w przepisach art. 20–22 k.c.). Z tych względów o dopuszczalności dokonania przez rodziców konkretnej czynności wykraczającej poza zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka powinien decydować sąd, a nie *a priori* ustawodawca przez stworzenie katalogu czynności wymagających zezwolenia sądu. Natomiast istotnej modyfikacji został poddany przepis art. 104 k.r.o. Celem zmiany regulacji było stworzenie takich mechanizmów ochronnych, które niwelowałyby w sposób maksymalny niebezpieczeństwo uszczuplenia majątku dziecka wskutek działań podejmowanych przez rodziców (dotyczy to zarówno sytuacji, gdy zarząd majątkiem sprawuje tylko jeden rodzic, jak i sy-

³⁵ Tak J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne...*, s. 292; T. Smoczyński, *Prawo rodzinne i opiekuńcze...* (2009), s. 226; J. Gajda, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, K. Pietrzykowski (red.), Warszawa 2015, s. 655.

tuacji, gdy władza rodzicielska przysługuje obojgu w pełnym zakresie). Nie muszą być to wyłącznie działania w złej wierze. Uszczuplenie majątku dziecka może być wynikiem dokonywania w dłuższej perspektywie czasu nawet drobnych czynności zwykłego zarządu. Rozwiązaniem tego problemu jest wyposażenie sądu w kompetencje określenia rocznego limitu rozporządzeń dotyczących ruchomości, pieniędzy i papierów wartościowych, z uwzględnieniem art. 103 k.r.o., dokonywanych przez rodziców lub dziecko (art. 104 § 2 k.r.o.). Nowy przepis powinien zatem ułatwić rodzicom wykonywanie zarządu majątkiem dziecka (zwłaszcza tego o znacznej wartości i zróżnicowanym składzie) oraz zabezpieczyć majątek przed nieuzasadnionym uszczupleniem.

6. Ustanie zarządu majątkiem dziecka

Skoro zarząd majątkiem dziecka należy do atrybutów władzy rodzicielskiej, to może być wykonywany tak długo, jak długo rodzicom przysługuje władza rodzicielska, czyli do czasu jej wygaśnięcia. Zgodnie z treścią przepisu art. 105 k.r.o. po ustaniu zarządu rodzice mają obowiązek oddania dziecku lub jego przedstawicielowi ustawowemu zarządzany przez nich majątek dziecka. Przekazanie zarządu³⁶ dziecku nastąpi wtedy, gdy jest ono pełnoletnie i nie zostało ubezwłasnowolnione całkowicie. W przypadku częściowego ubezwłasnowolnienia pełnoletniego dziecka, zarząd może zostać oddany temu dziecku albo kuratorowi, o ile kurator został upoważniony przez sąd do sprawowania zarządu majątkiem ubezwłasnowolnionego (art. 181 § 1 k.r.o.). W przypadku zaś całkowitego ubezwłasnowolnienia dziecka, zarząd jego majątkiem powinien zostać przekazany jego przedstawicielowi ustawowemu, którym może być jeden z rodziców albo opiekun. Należy zwrócić jeszcze uwagę na dwa pojęcia, które mogą wydawać się podobne, tzn. „przekazanie zarządu majątkiem” oraz „oddanie zarządzanego majątku”. Oddanie majątku jest konsekwencją ustania zarządu majątkiem dziecka, natomiast przekazanie zarządu należy traktować jak czynność (działanie) o charakterze technicznoprawnym. Obowiązek oddania majątku dziecka stanowi podstawę roszczenia i uzasadnia żądanie wydania nie tylko składników majątkowych, ale także uczynienia tego wszystkiego, co jest konieczne, aby osoba domagająca się wydania mogła bez zakłóceń kontynuować zarząd³⁷.

W następstwie ustania zarządu rodzice mogą zostać zobowiązani do złożenia rachunku z zarządu. Obowiązek ten polega na udokumentowaniu dochodów i wydatków, z wyjątkiem dochodów z majątku dziecka pobranych w czasie wy-

³⁶ Przykładowo przekazanie zarządu może polegać na udzieleniu wszelkich informacji związanych z zaciągniętymi zobowiązaniami, zawartymi umowami, należnym odszkodowaniem, wydaniu dokumentów niezbędnych do sprawowania zarządu, itp.

³⁷ Tak J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 851 i s. 1105–1106; H. Haak, *Władza rodzicielska...*, s. 123; por. orz. SN z dnia 20 kwietnia 1964 r. III CO 63/63, OSN 1965, nr 12, poz. 200.

konywania władzy rodzicielskiej (art. 105 k.r.o. *in fine*). Uprawnionym do wystąpienia z takim żądaniem jest dziecko lub jego przedstawiciel ustawowy, przy czym uprawnienie powyższe ograniczono jednorocznym terminem zawitym liczącym od chwili ustania zarządu³⁸. Instytucja złożenia rachunku z zarządu majątkiem dziecka ma na celu umożliwienie osobie, która będzie kontynuowała ten zarząd (dziecku, przedstawicielowi ustawowemu, kuratorowi) wykonywanie związanych z nim czynności bez większych zakłóceń³⁹.

Podsumowanie

Władza rodzicielska jest to zespół obowiązków i uprawnień rodziców wobec małoletniego dziecka w celu zapewnienia pieczy nad jego osobą i majątkiem oraz reprezentowania go. Pogląd ten potwierdza Sąd Najwyższy, dodając, że rodzice powinni zadbać także o nadanie właściwego kierunku wychowaniu dziecka⁴⁰. Dziecko ze względu na to, że nie posiada zdolności do czynności prawnych albo posiada ją w stopniu ograniczonym, potrzebuje pomocy swojego przedstawiciela ustawowego (rodzica) w dokonywaniu czynności prawnych, w tym również związanych ze sprawowaniem zarządu majątkiem. Dziecko jako podmiot prawa może posiadać swój majątek, ale nie może nim samodzielnie zarządzać. Rodzice zastępujący dziecko w tym zakresie powinni pamiętać o zasadach dotyczących sprawowania pieczy nad majątkiem dziecka. W tym celu ustawodawca skonstruował mechanizmy mające służyć ochronie interesów dziecka, jak na przykład obowiązek uzyskania przez rodziców uprzedniego zezwolenia sądu na dokonanie czynności przekraczających zwykły zarząd. Podstawą powyższych regulacji jest przyjęcie zasady dobra dziecka, która stanowi jedną z fundamentalnych zasad polskiego prawa rodzinnego. Zasada ta, jako zasada nadrzędna, powinna być respektowana i uwzględniana podczas stosowania każdego przepisu prawa mającego związek z sytuacją dziecka⁴¹. Przemawia za tym fakt, że dziecko jest istotą słabszą i niesamodzielną, i dlatego potrzebuje szczególnej ochrony.

W niniejszym artykule podjęto próbę wyjaśnienia pojęć czynności zwykłego zarządu i czynności przekraczających zwykły zarząd. W praktyce często bowiem pojawia się trudność z ustaleniem, czy konkretna czynność dokonana przez rodziców należy do kategorii czynności zwykłego zarządu, czy przekraczających

³⁸ Zob. H. Haak, *Władza rodzicielska...*, s. 122–123; M. Andrzejewski *Prawo rodzinne...*, s. 142; J. Ignatowicz, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 851; J. Ignaczewski, *Pochodzenie dziecka...*, s. 201; H. Ciepla, [w:] *Kodeks rodzinny...*, s. 793.

³⁹ Tak J. Gajda, *Kodeks rodzinny...*, s. 408.

⁴⁰ Por. uchw. SN z dnia 9 czerwca 1976 r. III CZP 46/75, OSNCP 1976, nr 9, poz. 184.

⁴¹ Tak W. Stojanowska *Dobro dziecka jako instrument wykładni norm Konwencji Praw Dziecka oraz prawa polskiego jako dyrektywa jego stosowania*, [w:] *Konwencja o Prawach Dziecka. Analiza i wykładnia*, Poznań 1999, s. 81.

ten zarząd. Pojęcia te nie doczekały się ustawowej definicji, a regulacje prawne w tym zakresie są nieostre. Z drugiej strony należy pamiętać, że zarząd majątkiem dziecka stanowi instrument umożliwiający rodzicom wykonywanie władzy rodzicielskiej. Jednocześnie ustawodawca określił pewne reguły sprawowania tego zarządu, nie pozostawiając rodzicom pełnej swobody w tym zakresie. Zostało to podyktowane troską o interesy małoletniego, który ze względu na brak zdolności do czynności prawnych lub jej ograniczony zakres nie może samodzielnie występować w obrocie prawnym.

Bibliografia

- Andrzejewski M., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2006.
- Ciepla H., [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, K. Piasecki (red.), Warszawa 2011.
- Dobrzański B., [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 1975.
- Dolecki H., *Ingerencja sądu opiekuńczego w wykonywanie władzy rodzicielskiej*, Warszawa 1983.
- Gajda J., [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, K. Pietrzykowski (red.), Warszawa 2015.
- Gromek K., *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Grzybowski S. [w:] *System prawa cywilnego*, t. 1: *Część ogólna*, Ossolineum 1974.
- Haak H., *Władza rodzicielska. Komentarz*, Toruń 1995.
- Ignaczewski J., *Pochodzenie dziecka i władza rodzicielska po nowelizacji. Art. 61⁹–113⁶KRO. Komentarz*, Warszawa 2009.
- Ignatowicz J., Nazar M., *Prawo rodzinne*, Warszawa 2016.
- Ignatowicz J., [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem*, K. Pietrzykowski (red.), Warszawa 1993.
- Ignatowicz J., [w:] *System prawa rodzinnego i opiekuńczego*, J.S. Piątkowski (red.), Ossolineum 1985.
- Jagielski K., *Istota i treść władzy rodzicielskiej*, „*Studia Cywilistyczne*” 1963, t. 3, s. 97–161.
- Kociucki L., *Opieka nad małoletnim*, Warszawa 1993.
- Łapiński A., *Ograniczenia władzy rodzicielskiej w polskim prawie rodzinnym*, Warszawa 1975.
- Marciniak J., *Treść i sprawowanie opieki nad małoletnim*, Warszawa 1975.
- Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2018.
- Sokołowski T., *Władza rodzicielska nad dorastającym dzieckiem*, Poznań 1987.
- Stojanowska W., *Dobro dziecka jako instrument wykładni norm Konwencji Praw Dziecka oraz prawa polskiego jako dyrektywa jego stosowania*, [w:] *Konwencja o Prawach Dziecka. Analiza i wykładnia*, Poznań 1999.

Strzebińczyk J., [w:] *System prawa prywatnego*, t. 12: *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, T. Smoczyński (red.), Warszawa 2013.

Strzebińczyk J., [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2004.

Strzebińczyk J. *Funkcje władzy rodzicielskiej w ustawodawstwie okresu II Rzeczypospolitej*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1990, nr 1152 (Prawo nr 186), s. 301–314.

Szer S., *Prawo rodzinne*, Warszawa 1969.

Winiarz J., Gajda J., *Prawo rodzinne*, Warszawa 1990.

Zieliński A., *Sądownictwo opiekuńcze w sprawach małoletnich*, Warszawa 1975.

Orzecznictwo

orz. SN z dnia 30 kwietnia 1977 r. III CZP 73/76, OSNCP 1978, nr 2, poz. 19.

uchw. SN z dnia 9 czerwca 1976 r. III CZP 46/75, OSNCP 1976, nr 9, poz. 184.

uchw. SN z dnia 18 marca 1968 r. III CZP 70/66, OSN 1968, nr 5, poz. 77.

orz. SN z dnia 20 kwietnia 1964 r. III CO 63/63, OSN 1965, nr 12, poz. 200.

orz. SN z dnia 5 marca 1962 r. IV CR 578/61, OSN 1963, nr 6, poz. 127.

orz. SN z dnia 24 czerwca 1961 r. I CO 16/61, OSNCP 1963, nr 9, poz. 187.

Akty prawne

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1896 ze zm.)

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004, nr 162, poz. 1691).

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 1359).

Inne

Karta płatnicza dla dziecka – jak działa i kiedy może się przydać?, www.ing.pl [dostęp: 15.10.2021].

PKO konto Pierwsze w PKO BP, www.pkobp.pl [dostęp: 15.10.2021].

eKonto dla młodych, www.mbank.pl [dostęp: 15.10.2021].

Czym jest charge back i jak z niego korzystać. Poradnik, www.pep.pl [dostęp: 15.10.2021].

Chargeback – bank Pekao S.A., www.pekao.com.pl [dostęp: 15.10.2021].

Kraje i regiony, w których można korzystać z Google Pay, www.support.google.com [dostęp: 15.10.2021].

Bezpieczeństwo i poufność danych w usłudze Apple Pay, www.support.apple.com [dostęp: 15.10.2021].

Przewodnik. Reklamacje kartowe zgłoszone przez posiadacza karty, www.pep.pl [dostęp: 15.10.2021].

Custody of the child's property

Summary

The subject of considerations in the article is the issue of the content of parental authority, with particular emphasis on one of its components, namely the care of the child. An analysis of the provisions of the Family and Guardianship Code allows us to assume that the main elements of parental authority are taking care of the child, custody of the child's property and representing it. Custody of the child's property is a very important element of parental authority because the child, due to the lack of legal capacity or its limitation, needs the help of its statutory representatives. The statutory representative either performs in person the legal act on behalf of and with legal consequences directly for the child or gives consent to perform it by the minor. In order to ensure the protection of the child's interests, the legislator introduces certain rules for exercising custody over the child's property, including the obligation for parents to obtain court permission to perform activities exceeding the scope of day-to-day management, carrying out the property management with due diligence, the principle of an equal standard of living for the family remaining in the household, or the order to make an inventory of the child's property. The article ends with considerations on the termination of the management and its consequences.

Keywords: family and guardianship law, parental authority, guardianship court, custody of the child's property, management of the child's property, court interference.